

Hanna Holopainen vihr

Kirjallinen kysymys pelastajien eläketurvan varmistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Pelastusalan eläkeiän noston myötä moni eläköityy tältä raskaalta alalta työkyvyttömyyden takia. Pelastajien työkyvyttömyydestä johtuviksi työnantajien kustannuksiksi on arvioitu esimerkiksi vuonna 2016 eläköityneen 28 henkilön kohdalla 5,78 miljoonaa euroa/v.

Pelastajien eläketurvan takaamiseksi Pelastusalan Unioni on tuottanut maksuperusteisen lisäeläkkeen mallin, joka on jo käytössä merimiehillä. Etuus määräytyisi maksetun maksun ja yksityisten eläkeyhtiöiden, joiden kautta lisäeläke olisi mahdollista toteuttaa, maksuille saamien tuottojen perusteella. Mikäli alin lakisäättäinen eläkeikä olisi 63 vuotta, maksujen tasoksi tulisi noin 8,5 miljoonaa euroa/v ja 65 ikävuoden perusteella noin 7 miljoonaa euroa/v.

Käytännössä maksuperusteinen työeläke olisi työnantajalle siis liki kustannusneutraali. Työkyvyttömyydestä kärsivälle pelastajalle malli tarjoaisi kuitenkin joustavuutta eläkkeelle siirtymiseen ja työkyvyttömyyseläkettä paremman tulotason.

Maksuperusteista työeläkkeen mallia on siten syytä tarkastella mahdollisena vaihtoehtona pelastajien eläketurvan takaamiseksi. Mallihan tähtää pelastajien työkyvyttömyyseläkkeiden vähentämiseen ja tulotason takaamiseen, ei heidän yleisen eläkeikänsä laskuun.

Minimissään maksuperusteisen työeläkkeen malli tässä raskaassa ammatissa työskentelevillä on syytä perusteellisesti selvittää aina eläkeyhtiöiden koekilpailutusta myöten.

Asiasta tekemäni toimenpidealoitteen (TPA 86/2022 vp) perusteella maksuperusteinen malli jää kahden ministeriön toimivallan väliin, sosiaali- ja terveysministeriön sekä valtiovarainministeriön. Toimenpidealoitteeseeni liittyviin tiedusteluihin näistä ministeriöistä saamieni vastausten perusteella ilmenee haluttomuutta edes selvittää asiaa, ja kysymyksiäni toimenpidealoitteen etenemisen suhteen palloiteltiin ministeriöiden välillä lukuisia kertoja.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta maksuperusteisen lisäeläkkeen malli selvitetään vähintään vakuutusyhtiöiden koekilpailutuksia myöten sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön yhteistyöllä ja otetaan käyttöön, mikäli se osoittautuu parantamaan pelastajien eläketurvaa liki kustannusneutraalisti ja alentamatta heidän yleistä eläkeikänsä?

Kirjallinen kysymys KK 653/2022 vp

Helsingissä 21.12.2022

Hanna Holopainen vihr